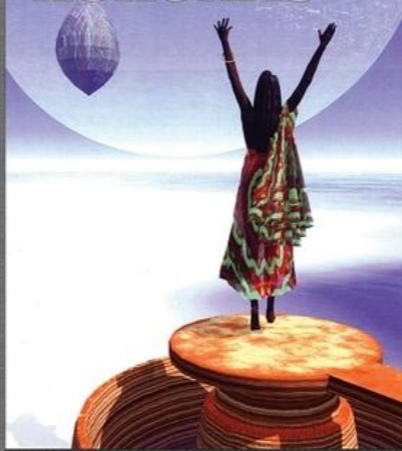

SF

eridanas

Robert Charles Wilson

KOKONAS

405 PASAULINĖS FANTASTIKOS AUKSO FONDAS

Knjgute.lt

Robert Charles Wilson KOKONAS

Mokslinės fantastikos romanas

DAUGIAMILIJONINIS BESTSELERIS!

Vieną giedrą naktį žmonės išvydo aplink Žemę atsiradusį Kokoną, kuris atkirto mūsų planetą nuo visos visatos. Negana to, sužinoma, kad laikas anapus Kokono bėga šimtus milijonų kartų greičiau nei turėtų. Saulė susprogs po kokių 30-40 Žemės metų. Tačiau žmonės irgi nesėdi sudėję rankų...

Geriausias pasaulyje MF romanas
HUGO 2006

„Kvapą gniaužantis šedevras“
The Washington Post

Iš anglų kalbos vertė ANITA KAPOČIŪTĖ
Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"
405 tomas. Serija įkurta 1990m.
Robert Charles Wilson - SPIN
New York, TOR books, 2006

Copyright © by Robert Charles Wilson, 2005
Cover art copyright © Slawek Wojtowicz, 2004
Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 2007
Elektroninė versija © Knygute.lt, 2011

4 X 10⁹ A.D.

Anksčiau ar vėliau krinta kiekvienas, ir visi mes kur nors nusileidžiame.

Taigi išsinuomojome kambarį kolonijinio stiliaus viešbučio Padange trečiame aukšte - čia bent kurį laiką mūsų niekas nepastebės.

Devyni šimtai eurų už naktį - už tokią kainą apsirūpinome pakankamai nuošaliu būstu, netgi su vaizdu į Indijos vandenyną. Gražiu oru - o jo stygiumi pastarosiomis dienomis tikrai negalėjome skųstis - įžiūrėdavome artimiausiąją Arkos dalį: debesų atspalvio vertikale, pakylančią nuo horizonto ir išnykstančią mėlynoje rūkanoje. Nors atrodė gana įspūdingai, vis dėlto nuo vakarinės Sumatros pakrantės buvo matyti tik nedidelis visos konstrukcijos segmentas. Kitu galu Arka rėmėsi į povandenines Karpenterio kalnagūbrio viršūnes daugiau nei už tūkstančio kilometrų, juosdama Mentavajaus įdubą tarsi vestuvinis žiedas, briauna panardintas į seklų tvenkinį. Sausumoje ji būtų siekusi, tarkime, nuo Bombėjaus rytinėje Indijos pakrantėje iki Madraso vakaruo-

se. Arba, sakykime, labai apytiksliai, - nuo Niujorko iki Čikagos.

Diana didžiąją popietės dalį kiurksojo balkone, apsipylusi prakaitu nublukusio dryžuoto saulės skėčio paunksnėje. Vaizdas ją tiesiog pakerėjo, o aš lengviau atsikvėpiau ir nuoširdžiai apsidžiaugiau įsitikinęs, kad ji, nepaisant visų užgriuvusių įvykių, vis dar sugeba mėgautis tokiais mažais malonumais.

Saulei leidžiantis, išėjau pas ją. Saulėlydis - pats maloniausias metas. Sausakrūvis laivas, išilgai kranto linijos plaukiantis į Teluk Bajuro uostą, virto žaižaruojančiu švieselių vėriniu, be jokių pastangų slystančiu per tamsą. Artimoji Arkos atrama švytėjo lyg poliruota raudona vinis, prismeigusi dangų prie jūros. Stebėjome, kaip Žemės šešėlis kopia kolona aukštyn, o miestą kloja sutemos.

Tai buvo technologija, pasak paplitusios citatos, "neatskiriama nuo magijos". Kas kita, jeigu ne magija, galėtų, nėmaž nekliudydama oro bei jūros vandens cirkuliacijai tarp Bengalijos įlankos ir Indijos vandenyno, visgi sukurti galimybę antžeminiam transportui pasiekti išties slėpiningus uostus? Koks inžinerijos stebuklas galėjo sukurti tūkstančio kilometrų spindulio konstrukciją, vis dėlto pajėgią nesu-

gniužti nuo savo pačios svorio? Iš ko ji sukonstruota, koku būdu atlieka savo funkciją?

Nebent Džeisonas Lautonas gal ir sugebėtų atsakyti į šiuos klausimus. Bet Džeisono su mumis nebuvo.

Diana suglebusi tysojo šezlonge; jos geltono-ji plažinė suknelė ir šiaudinė skrybėlė juokingai plačiais bryliais tirštėjančioje prietemoje virto geometrinėmis šešėlių apybrėžomis. Jos oda buvo lygi, glotni, riešuto rudumo. Gražiose akyse atsispindėjo paskutiniai blėstančios šviesos gaisai, tačiau žvilgsnis liko atsargus - šitai taip ir nepasikeitė.

Ji pažvelgė į mane.

- Visą dieną negali nustygti.

- Svarstau, ar nereikėtų šį tą užrašyti, - atsakiau. - Kol dar neprasidėjo. Pasirūpinti šiokiomis tokiais memuarais, ar ką.

- Baiminiesi, kad gali daug ko netekti? Nepagrįsta baimė, Taileri. Jei manai, kad tavo atmintis išsitrins, nusiramink - to nebus.

Kad atmintis išsitrins - šito nebijojau, bet ji galėjo išskysti, susivelti, praraasti ryškumą. Kiti šalutiniai preparato efektai laikini, juos įmanoma ištvirti, bet atmintyje atsivėrusių skylių tikimybė mane išties baugino.

- Šiaip ar taip, - tarė ji, - vis tiek išloši kur kas daugiau, nei prarasi. Pats tai žinai, kaip ir bet kas kitas. Žinoma, rizikos esama... bet tai tik rizika, ir net nelabai didelė.

Jei atminties aptemimas būtų ištikęs ją, galbūt tai net reikėtų laikyti palaima.

- Vis dėlto, - laikiausi savo aš, - pasijusiu geriau, jei šį tą užsirašysiu.

- Jei tu išvis nenori to daryti, tai ir nereikia. Kai būsi pasiruošęs, suprasi pats.

- Ne, ne. Aš tikrai noriu. - Ar bent bandžiau save tuo įtikinti.

- Tuomet pradėti reikia šį pat vakarą.

- Žinau. Bet paskui, kelias artimiausias savaites...

- Kažin, ar kelias artimiausias savaites tau norėsis ką nors užrašinėti.

- Galbūt net negalėsiu susilaikyti. - Grafo-manijos priepuoliai buvo vienas iš mažiausiai grėsmingų galimų šalutinių efektų.

- Žiūrėsim, ką pasakysi, kai užklups šleikštulyš. - Ji bandė paguosti mane šypsena. - Ko gero, visi mes turime šį tą, ką mielai pasilaikytume.

Ši pastaba kėlė tam tikrą nerimą, nenorėjau galvoti apie tai.

- Klausyk, - ištariau, - gal verčiau imkime ir pradėkime?

Oras buvo prisisunkęs tropikų aromato, vos vos atmiešto chloro kvapo, atsklindančio iš trimis aukštais žemiau įrengto viešbučio baseino. Padangas šiomis dienomis buvo vienas svarbiausių tarptautinių uostų, knibždėte knibždantis užsieniečių: indų, filipiniečių, korėjiečių, pasitaikydavo net vienas kitas priklydęs amerikietis, tarkime, toks kaip Diana ir aš - čia susigrūdo visi tie, kuriems prabangus persikėlimas buvo neįkandamas ir kurie dėl kokių nors priežasčių negalėjo pasinaudoti Jungtinių Tautų remiamomis persikraustymo programomis. Miestas kunkuliavo gyvybe, bet įstatymai, galima sakyti, čia negaliojo jokie, ypač po to, kai Džakartoje valdžią perėmė Naujieji Reformacininkai.

Tačiau viešbutyje buvo saugu, o dangus virš galvos - didingai nužertas mirgančiomis žvaigždėmis. Ryškiausias akcentas dangaus skliaute dabar - Arkos ketera, tarytum liauna, milžiniška sidabrinė raidė U (lyg simbolis to, kas nežinoma ir nepažinu, *Unknown*, *Unknowable*, kaip sakome angliškai), kurią aukštyn kojomis būtų išbrėžęs disleksikas Dievas. Paėmiau Dianą už rankos, ir mudu valan-

dėlę stebėjome, kaip blėsta Arkos švytėjimas.

- Apie ką galvoji? - paklausė ji.

- Apie paskutinį kartą, kada mačiau senuosius žvaigždynus. - Mergelė, Liūtas, Šaulys - visi šie astrologiniai pavadinimai sumenko iki nereikšmingų išnašų istorijos vadovėliuose.

- Net ir juos čia matytume kitokius nei namuose, ar ne? Vis dėlto Pietų pusrutulis.

Tikriausiai jos tiesa.

Paskui, kai buvo jau visai sutemę, mudu grįžome į kambarį. Įjungiau šviesas, Diana tuo tarpu užtraukė užuolaidas, iškraustė vaistinėlę, kuria naudotis pats ją ir išmokiau, ištraukė švirkštą ir ampulę. Pripildė sterilų švirkštą, suraukė antakius, kartą kitą sprigtelėjo, kad išstumtų oro burbuliuką. Jos veiksmai atrodė nuostabiai profesionalūs, bet rankos virpėjo.

Nusivilkau marškinius ir išsitiesiau ant lovos.

- Taileri...

Dabar jau jai visai nesinorėjo šito imtis.

- Gana svarstyti, nė žingsnio atgal, - tariau aš. - Labai gerai žinau, kam ryžtuosi. Be to, mudu dešimtis kartų visa tai šnekėjome peršnekėjome.

Ji linktelėjo, alkoholiu sumirkytu tamponėliu patrynė man alkūnės linkį. Švirkštą laikė deši-

nėje rankoje, adata aukštyn. Lašelis skysčio jame atrodė visai nekaltai, sakytum, paprasčiausias vanduo.

- Tai buvo jau labai seniai, - ištarė ji.
- Kas buvo seniai?
- Anas kartas, kai žiūrėjome į žvaigždes.
- Džiaugiuosi, kad neužmiršai.
- Aišku, neužmiršau. O dabar sugniaužk kumštį.

Nusmelkęs skausmas buvo visai nestiprus. Bent jau kol kas.

DIDYSIS NAMAS

Tą naktį, kai danguje užgeso žvaigždės, man buvo dvylika, o dvyniams - trylika.

Buvo spalio mėnuo, gal dvi savaitės iki Helouvyno, o mums, visiems trims, - prisakyta nė kojos nekelti iš Lautonų namų - Didžiojo Namo, kaip jį vadindavome - pusrūsis tol, kol pačiame name tęsis vien tik suaugusiems skirtas renginys.

Būtinybė lindėti pusrūsyje toli gražu nebuvo kokia nors bausmė. Nei Dianai ar Džeisonui,

kurie ir savo noru praleisdavo ten baisybę laiko, nei, savaime suprantama, man. Jų tėvas buvo nubrėžęs labai aiškia ribą, skiriančią suaugusiųjų ir vaikų zonas name, bet mums nieko netrūko: turėjome pakankamai erdvės žaidimams, filmų įrašų, net biliardo stalą - ir jokios suaugusiųjų priežiūros, jei neminėsime vienos iš nuolatinių maisto bei gėrimų pobūviams tiekėjų, tokios ponios Trual, kuri maždaug kas valandą nulipdavo žemyn pas mus atsipūsti nuo sumuštinių ir aprūpinti mūsų šviežiausiomis naujienomis iš pokylio. (Vyriškis iš Hewlett-Packard bendrovės užsitraukė nešlovę su *Post* reporterio žmona. Poilsio kambaryje tyso prisiliuobęs senatorius.) Pasak Džeisono, mums stigo tiktai tylos (viršuje griaudėjo šokių muzika, ritmas smelkėsi per lubas pas mus lyg kokio milžino žmogėdros širdies plakimas) ir galimybės pažvelgti į žvaigždėtą dangų.

Tylos ir dangaus reginio; Džeisonas, kas jam labai būdinga, nusprendė norįs ir vieno, ir kito.

Dianos ir Džeisono gimimą skyrė vos kelios minutės, bet jie, nors akivaizdžiai brolis ir sesuo, anaip tol nebuvo identiškai dvyniai; išskyrus motiną, jų netgi niekas nevadino dvyniais. Džeisonas tvirtindavo, esą jie - "dvipolio

spermatozoido, prasisakverbusio į du priešingos įkrovos kiaušinėlius” produktas. Savo ruožtu Diana, nors jos intelekto koeficientas buvo beveik toks pat įspūdingas, kaip ir Džeisono, nelinko piktnaudžiauti sudėtinga terminologija, tad save ir brolių prilygindavo “dviem kaliniams, pabėgusiems iš tos pačios kameros”.

Aš buvau kupinas pagarbios baimės jiems abiem.

Džeisonas, sulaukęs trylikos, buvo ne tik bauginančiai protingas, bet dar ir puikios fizinės formos - ne itin raumeningas, bet tvirtas ir vikrus, jam sekdavosi kone visose lengvosios atletikos rungtyse. Jau tuo metu jo ūgis siekė beveik šešias pėdas, jis buvo liesas ir kaulėtas, o kiek griozdišką veidą gelbėjo kreivoka, bet nuoširdi šypsena. Jo plaukai anomis dienomis buvo šviesūs ir šiurkštūs.

Diana buvo penkiais coliais žemesnė, jei ją ir galima vadinti apvalių formų, tai tik palyginus su džiūsna broliu, tamsesnė buvo ir jos oda. Veidas - visiškai lygus, tik akis juosė strazdanų žiedai, dėl ko ji atrodydavo tarytum su gobtuvu; “manoji *meškėno kaukė*”, - sakydavo ji pati. Iš visų Dianos bruožų man užvis labiausiai patiko - o aš buvau tokio amžiaus, kai šitokios detalės, nors dorai ir nesuvoktos, vis

dėlto buvo jau neabejotinai reikšmingos - jos šypsena. Šypsodavosi ji retai, užtat reginys tikrai būdavo vertas dėmesio. Pati buvo įsitikinusi (visiškai klaidingai), kad jos dantys pernešys atsikišę, tad įsitaikė įprotį juokdamasi prisidengti burną ranka. Man patikdavo ją prajuokinti, bet tai, ko iš tikrųjų visad paslapčia geidžiau, buvo jos šypsena.

Prieš kokią savaitę tėvas buvo padovanojęs Džeisonui brangius astronominius žiūronus. Tad Džeisonas nepaleido jų iš rankų visą vakarą, žvalgėsi į įrėmintą kelionių plakatą virš televizoriaus, vaizduodamas, kad iš Vašingtono priemiesčio šnipinėja, kas dedasi Kankune, o galiausiai pakilo ir pareiškė:

- Reikėtų išeiti pasižvalgyti į dangų.
- Na jau ne, - tuoj pat pasišiaušė Diana. - Lauke šalta.
- Užtat giedra. Pirma giedra naktis šią savaitę. Be to, visai nešalta, tik žvarboka.
- Šįryt veja prie namo buvo apledėjusi.
- Tai buvo tik šerkšnas, - nesutiko jis.
- Jau po vidurnakčio.
- Juk šiandien penktadienis!
- Mums niekas neleido nė kojos kelti iš rūsio.
- Mums neleido landžioti į pobūvį. Niekas net

žodžiu neužsiminė, kad negalima išeiti į lauką. Niekas mūsų ir nepastebės, jei jau taip baiminiesi įkliūti.

- Aš visai nesibaiminu įkliūti.

- Ko tuomet vis dėlto bijai?

- Bijau, kad teks klausytis tavo paistalų stingstančiomis nuo šalčio kojomis.

Džeisonas atsisuko į mane.

- Ką pasakysi, Taileri? Negi nenorėtum pasižvalgyti į dangų?

Pačių dvynių prašymu kaip tik man neretai tekdavo spręsti jų ginčus, dėl ko visuomet jausdavausi nelabai jaukiai. Kad ir kaip sukčiausi, mano atsakymas niekad nebus teisingas. Jeigu pritarsiu Džeisonui - atstumsiu Dianą, bet jei pernelyg dažnai remsiu Dianos nuomonę, atrodo... na, savaime aišku. Tad pasakiau:

- Nė nežinau, Džeisonai, lauke iš tikrųjų žvarboka...

Tačiau Diana čia pat padėjo išsikapanoti iš keblios padėties. Uždėjo ranką man ant peties ir tarė:

- Bala jo nematė. Trupučiukas gryno oro - vis geriau nei tūnoti čia ir klausytis jo skundų.

Mes pasičiupome pusrūšio koridoriuje suka-

bintas striukes ir pro užpakalines duris išsprūdomė laukan.

Didysis Namas iš tiesų nebuvo toks milžiniškas, kaip galėjo pasirodyti iš mūsų prisegtos pravardės, bet vis dėlto didesnis nei vidutinis šiame pasiturinčių žmonių apgyventame kvartale, didesnis buvo ir žemės sklypas. Išties įspūdingai erdvi, banguojanti prižiūrėta veja driekėsi iki pušynėlio, natūraliai apaugusio šiek tiek užteršto upokšnio krantus. Pasižvalgymui į žvaigždes Džeisonas išsirinko tašką daugmaž pusiaukelėje tarp namo ir šilo.

Spalis buvo šiltas ir malonus iki pat vakar dienos, kai šalto oro frontas išvaikė bobų vasaros šilumą. Diana demonstratyviai apglėbė save rankomis ir sudrebėjo, bet šitaip elgėsi tik tam, kad įgeltų Džeisonui. Naktis išties buvo vėsi, bet toli gražu ne smelkiančiai žvarbi. Dangus - krištolo tyrumo, žolė - beveik sausa, nors iki ryto veikiausiai vėl pasidengs balzganu šerkšnu. Mėnulis nešvietė, nesimatė nė menkiausio debesėlio....